

לנוטע בצפון

מרס 2022

דף הנחיות לגידול קיווי תחילת עונת 2022

דפון זה נכתב על ידי צוות תא מטעים צפון

האבקה והפריה

דבורי דבש

להבטחת האבקה והפריה מועילות, שבעקבותיהן יתקבל פרי גדול המכיל מספר רב של זרעים (מעל 800), יש לדאוג להצבת כוורות דבורים טובות וחיוניות בשטח. יחס הכוורות המומלץ בגידול הקיווי הוא כוורת אחת של דבורי דבש לכל דונם. באופן כללי, מועד הכנסת הכוורת הוא בתחילת פריחת הנקבות, וניתן להכניס את הכוורות בפעם אחת, אך עדיף לעשות זאת בהדרגה: מחצית מהן בתחילת פריחת הנקבות, ומחצית השנייה לקראת שיא פריחה זו. מאחר שפרחי הקיווי אינם מכילים צוף, יש לסכם עם הדבוראי שיספק לדבורים מי סוכר במידת הצורך, לפני הצבת הכוורות בשטח.

בומבוסים

ממחקרים שנעשו בעבר עולה כי הבומבוסים תורמים להאבקה ולהפריה בקיווי, ולכן בנוסף לכוורות דבורי הדבש, רצוי להציב במטע גם כוורות של דבורי בומבוס, ביחס של כוורת בומבוס אחת לכל שני דונמים. אם הכוורות מהגידול הקודם עדיין חיוניות, ובמידת האפשר, כדאי להעבירן לגידול הנוכחי.

השקיה

ההשקיה תינתן בתחילה במנות יומיות בכמות של כ-3 קוב לדונם ליום. יש להתאים את ההשקיה לחלקה לפי ההתאדות, בדיקות רטיבות הקרקע ותא לחץ. ניתן להיעזר בטבלאות של משרד החקלאות, המופיעות בהמשך. יש לשים לב לכך שעקת מים בקיווי תגרום לעצירת הצימוח והגידול. כמו כן, לקביעת כמות ההשקיה ניתן להסתייע ביישומון הנקרא "נתוני השקיה", שאותו אפשר להוריד מחנות האפליקציות. הנתונים ביישומון זה מתעדכנים מדי יום, לפי ההתאדות באזור מסוים.

מנות מים ומקדמי השקיה לקיווי מניב

מנות מים לקיווי בהר - מ"מ ליום				מקדמי השקיה לקיווי נושא פרי להתאדות מחושבת פנמן מונטיס			
מועד	קטיף	1/10	20/10	מועד	קטיף	1/10	20/10
חודש	עשרת			חודש	עשרת		
אפריל	1	0.7	0.10	אפריל	1	0.10	0.10
	2	1.0	0.20		2	0.20	0.20
	3	1.5	0.35		3	0.35	0.35
מאי	1	2.0	0.45	מאי	1	0.45	0.45
	2	3.0	0.55		2	0.55	0.55
	3	4.5	0.75		3	0.75	0.75
יוני	1	6.0	0.95	יוני	1	0.95	0.95
	2	6.0	0.95		2	0.95	0.95
	3	6.5	0.95		3	0.95	0.95
יולי	1	6.5	0.95	יולי	1	0.95	0.95
	2	6.5	1.05		2	1.05	1.05
	3	6.5	1.05		3	1.05	1.05
אוגוסט	1	6.5	1.05	אוגוסט	1	1.05	1.05
	2	6.5	1.05		2	1.05	1.05
	3	6.5	1.10		3	1.10	1.10
ספטמבר	1	6.0	1.10	ספטמבר	1	1.10	1.10
	2	5.5	1.10		2	1.10	1.10
	3	5.5	1.10		3	1.10	1.10
אוקטובר	1	5.0	1.10	אוקטובר	1	1.10	1.10
	2	5.0	0.80		2	0.80	0.80
	3	2.5	0.65		3	0.65	0.65
ס"ה		997	1017				

דישון

ברזל - במקרה שלחלקה היסטוריה של כלורוזא (בעיקר בגליל), תכלול מנת הדישון הראשונה, שתינתן בלבול, 500 גרם ברזל לדונם; ומנה נוספת של כ-500 גרם לדונם תינתן במידת הצורך כעבור שבועיים.

אם נערכו בדיקות עלים בעונה הקודמת, יש לדשן על פי תוצאות הבדיקות הללו. להלן הנחיות כלליות: חנקן - מנה שנתית של 15-20 יחידות חנקן לדונם, הנפרשת על פני 5 חודשים.

אשלגן - יש לדשן במנה שנתית של 20-25 יחידות אשלגן, הנפרשת אף היא על פני 5 חודשים.

זרחן - מנה שנתית של 2-5 יחידות. יש להתחיל לדשן בזרחן בתום מתן מנת הברזל. הזרחן ידושן בשתיים-שלוש מנות בהפרש של כשבועיים ביניהן.

מטע שאינו נושא פרי

במטע צעיר מעוניינים לקבל צימוח רב ככל האפשר, ולכן מנת הדשן תכיל בעיקר חנקן במנה שנתית של כ-20 יחידות חנקן לדונם. החל משנתו השנייה של המטע הוא ידושן בנוסף לחנקן גם ב-10 יחידות אשלגן וב-2 יחידות זרחן.

דילול

דילול 'כפתורי פריחה'

בזן היווארד יש להסיר 'כתפיים'. במצב של פריחה שופעת יש להשאיר ארבעה 'כפתורים' לשריג בעת הסרת ה'כתפיים', ה'מניפות' וה'מעוותים'. אם צפוי יבול בינוני או חלש, יש לדלל 'כתפיים' בלבד. בזן ברונו יש לדלל 'כפתורים' לפי מספרם הרצוי לשריג. את הדילול רצוי לסיים לפני תחילת הפריחה. כעבור כחודש מתום החנטה יש לבצע שוב דילול של כל החנטים הקטנים ביותר, שלא יצליחו להגיע לגודל הרצוי בקטיפ. יש לזכור כי יבול גבוה מאוד עלול להכניס את השיח לסירוגיות, כך שכדאי להימנע מהעמסת יבול כבד מדי על השיח.

טבלה 1. מספר הפירות לשיח בעומד ממוצע של 90 נקבות לדונם, לפי אומדן היבול הרצוי

מספר פירות ממוצע לשיח [טון לדונם]	ברונו (90 גרם)	היווארד (100 גרם)
3.5 טון/דונם		390
4 טון/דונם	490	440
5 טון/דונם	610	550

הגדלת פרי

להגדלת הפרי יש לטפל בשיא פריחה + 21 יום. החומרים המיועדים להגדלת פרי הם ספיון, גוליבר או גוליית, בריכוז 0.05% + טריטון X 100 0.025%. בנפח ריסוס של 100-120 ליטר לדונם. החומר ישפיע על הגודל רק אם הפרי יורטב היטב, ולכן רצוי לרסס במרסס רובים המכוון אליו ישירות. בתחילת הריסוס מומלץ לוודא אם החומר אכן מגיע ליעדו, אל הפרי.

חיגור

חיגור גזע הוכח כטיפול המשפיע על גודל הפרי ועל הפוריות. החיגור מתבצע בעצים בוגרים, ברוחב של 1 ס"מ על הגזע, בשיא פריחה + 20 יום, מיד לאחר הריסוס להגדלת הפרי. בפעולה זו מסירים רק שכבה רק מהקליפה, ויש להקפיד שלא לחדור לשכבת העצה. בגמר החיגור רצוי לבדוק שהמקום נשאר לבן ואינו משחיר. אם קיימת השחרה, יש לבצע תיקון באמצעות קילוף עדין של שארית הקליפה. כאמור, יש להיזהר מפעולת חיגור שאינה מדויקת, החודרת אל העצה ועלולה לפגוע בעץ. יתרה מכך, אין לבצע חיגור בעצים חלשים, ואפילו בעצים בינוניים, מחשש לפגיעה בהם. ניתן להיוועץ בנושא בצוות ההדרכה.

כל ההמלצות הכלולות בפרסום זה הן בגדר עצה מקצועית בלבד, ואין על הכותבים אחריות בגין נזקים כלשהם.